

Bolesława Chomentowska, Jan Michalski

Zawada, gm. Połaniec, woj. tarnobrzeskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 16, 125-126

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania miały charakter weryfikacyjno-rozpoznawczy. Przebadano obszar 2 arów. Stanowisko leży na piaszczystym wzgórzu ok. 500 m na północny wschód od krańca wsi. W trakcie badań odkryto 9 grobów ciałopalnych kultury łużyckiej datowanych na Hallstatt C.

ZADOWICE, gm. Godziesze Wielkie patrz
woj. kaliskie okres lateński
Stanowisko 1

ZAWADA, gm. Połaniec Uniwersytet Warszawski
woj. tarnobrzeskie Instytut Archeologii
Stanowisko 1

Badania prowadzili dr Bolesława Chomentowska i dr Jan Michalski. Finansowała Dyrekcja Budowy Elektrowni "Połaniec". Dziewiąty sezon badań. Ślady osadnictwa z epoki kamienia i wczesnej epoki brązu, osada schyłkowo-halasztacka grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej, cmentarzysko z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego, cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich.

Przebadano przestrzeń ok. 600 m². Wykopy usytuowano w trzech rejonach: 1. na kulminacji wzniesienia, a gdzie postanowiono przebadać pozostałą część cmentarzyska z okresu wpływów rzymskich, 2. w południowo-wschodniej części stanowiska, w celu stwierdzenia zasięgu osady grupy tarnobrzeskiej w tym kierunku, 3. w południowo-wschodniej części, gdzie spodziewano się natrafić na kontynuację rowów związanych także z tą osadą.

W wyniku eksploracji wymienionych rejonów stanowiska stwierdzono występowanie zabytków i obiektów z następujących okresów:

1. luźno występujące odłupki i wióry krzemienne głównie z surowca czekoladowego. Mogą się one łączyć z osadnictwem paleolitycznym, neolitycznym, kultury trzcinińskiej a także grupy tarnobrzeskiej.

2. ślady osady grupy tarnobrzeskiej reprezentowane były przez warstwę kulturową o znacznej miąższości i liczne jamy. Występowała w nich bardzo licznie ceramika, a niekiedy prawie w całości zachowane naczynia. Z innych zabytków należy wymienić gliniane formy odlewnicze, niewielką prostokątną sztabkę żelazną, fragment kamienia żarnowego, rozcierniacze i gliniane przęśliki. Trzy pierwsze rodzaje zabytków wystąpiły stosunkowo blisko siebie, co pozwala sądzić, w połączeniu z odsłoniętą tu regularną jamą i występowaniem sporej ilości "luksusowej", czernionej ceramiki, że znajdo-

itowa-

wało się w tym miejscu domostwo zamieszkiwane przez jednego z zamożniejszych członków tutejszej społeczności. Obiekt ten znajduje się w południowo-wschodniej części stanowiska, co pozwala wnioskować, że i w tym kierunku rozciąga się osada z bogatą w zabytki warstwą kulturową. Niestety nie udało się uchwycić dalszego przebiegu rowów.

3. na kulminacji wzniesienia odkryto częściowo zniszczony grób kloszowy.

4. sądząc z rozrzutu dotychczas znalezionych grobów z okresu wpływów rzymskich, w bieżącym roku przebadano ostatnią część cmentarzyska. Odkryto dalsze dwa groby, tym razem szkieletowe. Pierwszy ze zmarłych leżał prawdopodobnie na lewym boku i jako wyposażenie posiadał 2-3 naczynia, 2 ostrogi brązowe, takiż naszyjnik, sygnet brązowy z oczkiem, zapinkę, żelazny grot oszczepu oraz kilka mocno skorodowanych, trudnych do zidentyfikowania przedmiotów z żelaza. Z drugiego osobnika zachowane były tylko niektóre kości czaszki i w okolicach szyi jeden płaski paciorek burztynowy. Poza zwartymi zespołami grobowymi na terenie całego stanowiska odkryto liczne fragmenty ceramiki toczonej na kole, naczyń terra sigillata, szklane paciorki, żelazną zawieszkę wiaderkową, fragmenty zapinki oraz srebrną monetę Marka Antoniusza.

Badania będą kontynuowane.